

A Espanya les temperatures altes ja són més letals que el fred per les persones amb malalties respiratòries

Les dones i les persones d'edat avançada són els col·lectius més vulnerables a la calor

Barcelona, 20 de maig de 2020- Investigadors de l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), centre impulsat per la Fundació "la Caixa", han analitzat les morts vinculades a **malalties respiratòries a Espanya des de l'any 1980 fins el 2016**. D'acord amb els resultats de l'estudi, basat en dades de **més d'1,3 milions de defuncions**, les morts per afeccions respiratòries atribuïdes a les temperatures han passat de produir-se de manera majoritària durant els períodes més freds de l'any a fer-ho en les **èpoques més caloroses**. Segons els investigadors, aquesta reducció de la mortalitat a l'hivern no es deuria a l'augment de les temperatures ocasionat per l'escalfament global, sinó a la nostra adaptació a les temperatures més baixes.

Publicat a la revista *Nature Communications*, l'estudi contempla les dades diàries de 48 províncies espanyoles relatives a temperatura i a morts per malalties respiratòries classificades segons sexe, grup d'edat i residència. L'anàlisi revela que la proporció de morts per malalties respiratòries **en els mesos més freds s'ha reduït de mitjana un 16,5% per dècada**, mentre que el percentatge de morts per malaltia respiratòria **durant les èpoques caloroses s'ha mantingut relativament estable al llarg dels 37 anys d'estudi**. Concretament, les morts per malalties respiratòries vinculades a la temperatura han passat de ser més freqüents en els mesos de gener i desembre a assolir el seu **pic durant els mesos de juliol i agost**.

"Fa dues o tres dècades, les malalties respiratòries causades per les baixes temperatures representaven un risc addicional de mort a Espanya", afirma **Hicham Achebak**, primer autor de l'estudi i investigador d'ISGlobal i del Centre d'Estudis Demogràfics (CED) de la Universitat Autònoma de Barcelona. "Aquesta investigació demostra que els riscos han anat desapareixent progressivament, de manera que, gràcies a mesures adaptatives com el major ús de la calefacció o les millores en el tractament de la morbiditat respiratòria, **la mortalitat per malalties respiratòries ja no depèn del fred**. Es tracta d'una completa **reversió de l'estacionalitat de la mortalitat**."

Malgrat que els resultats reflecteixen aquest canvi per a tots els sexes i edats, hi **ha diferències entre grups**. Així, la **vulnerabilitat a la calor és més gran per a les dones** que per als homes i augmenta amb l'edat. Per contra, els efectes del fred són menors per a les dones que per als homes i disminueixen amb l'edat, encara que en aquest cas les diferències entre grups són molt menys notables. "Durant els anys més recents del nostre estudi, les diferències en el risc de mortalitat davant temperatures fredes són gairebé imperceptibles entre els diversos grups, mentre que sí són significatives a l'estiu", assenyala **Joan Ballester**, coautor de l'estudi i investigador de ISGlobal. "Aquestes observacions reflecteixen un **procés notori d'adaptació al fred, però no a la calor**".

Canvi climàtic i polítiques de salut

El canvi climàtic exerceix nombrosos impactes sobre la salut de les persones. Les temperatures extremes, per exemple, es correlacionen amb **malalties cardiovasculars i respiratòries**.

"Aquest estudi apunta que la disminució de dies freds a causa de l'escalfament global en les pròximes dècades **no contribuirà a una reducció de la mortalitat per malalties respiratòries**", comenta **Achebak**.

"Les morts atribuïbles a la calor i al fred són conseqüència d'una combinació entre l'exposició a les temperatures i la vulnerabilitat de la població", comenta **Ballester**. I conclou: "Per reduir la vulnerabilitat de les persones tal vegada sigui necessari aplicar polítiques vinculades al desenvolupament socioeconòmic, com la millora dels serveis de salut".

Referència

HichamAchebak, DanielDevolder, Vijendra Ingole, JoanBallester. *Reversal of the seasonality of temperature-attributable mortality from respiratory diseases in Spain*. Nature Communications, May 2020. DOI: 10.1038/s41467-020-16273-x

Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una aliança innovadora entre la Fundació "la Caixa" i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu de fer front als reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball aposta per la translació del coneixement generat per la ciència a través de les àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal està acreditat com a "Centre d'Excel·lència Severo Ochoa" i és membre del Programa CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Premsa ISGlobal

Carol Pozo

carolina.pozo@isglobal.org

669 877 850

Pau Rubio

pau.rubio@isglobal.org

696 912 841

Àrea de Comunicació de la Fundació "la Caixa"

Irene Roch

iroch@fundaciolacaixa.org

93 404 60 27/ 669 457 094

Una iniciativa de:

